

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/294/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111223680
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6111223680.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Advokátska kancelária Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36613843 proti odporcovi H. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. N., A. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Važecká 16, IČO: 42176778, v konaní právne zastúpeného splnomocneným advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, Advokátska kancelária Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66, o zaplatenie 1.313,80 EUR s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/104/2012-60 zo dňa 11. 7. 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým zaviazal navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu trovy právneho zastúpenia vo výške 46,03 EUR na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu, **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania vo výške 46,01 EUR na účet jeho právneho zástupcu č. ú.: XXXXX-XXX/XXXX, VS: XXXXXX, do troch dní.

Navrhovateľ **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením konanie zastavil a navrhovateľovi vrátil súdny poplatok vo výške 71,87 EUR cestou Daňového úradu Bratislava. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia vo výške 46,03 EUR na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal a ďalej vyslovil, že navrhovateľ nemá na náhradu trov konania právo.

V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že navrhovateľ sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 1.313,80 EUR s príslušenstvom z titulu nesplnenia záväzkov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvoril odporca s právnym predchodcom navrhovateľa. Z dôvodu námietky premlčania vznesenej vedľajším účastníkom na strane odporcu v odpore proti platobnému rozkazu navrhovateľ zobrať návrh v plnom rozsahu ešte pred začatím prvého pojednávania späť, navrhol konanie zastaviť a vrátiť časť zaplateného súdneho poplatku. Na základe uvedeného, zohľadňujúc dispozičné oprávnenie navrhovateľa so svojím návrhom, okresný súd konanie zastavil a v zmysle § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb. rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku navrhovateľovi. O trovách konania rozhodol

súd podľa § 146 ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku s poukazom na § 150 Občianskeho súdneho poriadku, keď konštatoval zavinenie navrhovateľa na zastavení konania a zároveň okolnosť hodnú osobitného zreteľa v tom, že zo strany vedľajšieho účastníka na strane odporcu sa jedná o opakované a právne nenáročné podania. Z tohto dôvodu vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby a režijný paušál vo výške jednej tretiny, celkovo teda v sume 46,03 EUR. Odporcovi, ktorý si náhradu trov konania neuplatnil, náhradu trov konania z tohto dôvodu nepriznal. Navrhovateľovi, ktorý zastavenie konania zaviniel, právo na náhradu trov konania nevzniklo.

Proti výroku uznesenia okresného súdu, ktorým okresný súd zaviazal navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu trovy právneho zastúpenia vo výške 46,03 EUR, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Poukázal na skutočnosť, že v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd prizná úspešnému účastníkovi náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. V danom prípade sa však o účelné trovy konania nejedná, keď vedľajší nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech odporcu vo veci a vykonanie uvedených právnych služieb nemalo na rozhodnutie súdu žiadny vplyv. Preto je potrebné postupovať podľa § 150 Občianskeho súdneho poriadku. Právne zastúpenie združenia na ochranu spotrebiteľa je nehospodárne a neúčelné, keď uvedené združenie samo seba prezentuje za inštitúciu spôsobilú na ochranu práv spotrebiteľa v súdnom konaní. Navyše samotné združenie má vo svojich radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Rozhodnutie okresného súdu v rozsahu o odmene za úkon príprava právneho zastúpenia je nepreskúmateľné, nakoľko nie je zrejmé, akým spôsobom sa právny zástupca vedľajšieho účastníka oboznámil so spisovým materiálom, keď vyjadrenia právneho zástupcu v tomto konaní sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach. Na základe uvedeného odvolateľ navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania neprizná. Spolu s odvolaním si navrhovateľ uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,12 EUR. V prílohe priložil rozhodnutia iných odvolacích súdov, na ktoré v odvolaní poukazoval.

Vedľajší účastník na strane odporcu vo svojom vyjadrení k odvolaniu zdôraznil, že podľa § 93 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Tým pádom má právo nechať sa v konaní zastupovať advokátom (čl. 47 Ústavy SR) a v prípade úspechu v spore, aj právo na náhradu trov konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 71/2010 zo dňa 9. 6. 2010 a i.). Navyše účasť vedľajšieho účastníka bola pre spotrebiteľa stojaceho na strane odporcu efektívna, keď konanie bolo pre späťvzatie návrhu zastavené až po vstupe vedľajšieho účastníka do konania. Z uvedeného dôvodu boli preto trovy vedľajšieho účastníka vynaložené účelne, keď v uvedenom prípade zároveň nie sú splnené podmienky aplikácie ust. § 150 Občianskeho súdneho poriadku. Na základe uvedeného vedľajší účastník navrhol odvolaciemu súdu aby napadnutý výrok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a navrhovateľa zaviazal nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania v celkovej výške 46,01 EUR.

Krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie prejednal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte "O. s. p."), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1,2 O. s. p., a odvolaním napadnutý výrok uznesenia okresného súdu o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. V odvolaní nenapadnutej časti zostalo uznesenie okresného súdu nedotknuté.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázky, či Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, Prešov, IČO: 42176778 (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnené vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom, a v prípade kladnej odpovede na prvé dve otázky, či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia.

Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 O. s. p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 O. s. p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O. s. p.).

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať "právny záujem na jeho výsledku", pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Navyše ani samotný Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Je však potrebné zdôrazniť, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V prejednávanej veci došlo k zastaveniu konania preto, že navrhovateľ pred začatím pojednávania vo veci samej zobral návrh v plnom rozsahu späť bez uvedenia dôvodu, avšak po vznesenej námietke premlčania nároku vedľajším účastníkom konania na strane odporkyňi.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O. s. p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ustanovení § 146 ods. 2 O. s. p.. Ustanovenie druhého odseku § 146 O. s. p. je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou, a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, musí v prvom rade skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené).

Ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto, ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh voči odporcovi v celom rozsahu späť bez uvedenia dôvodu, pričom z obsahu spisu je nesporné, že tak urobil po vznesení námietky premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu, možno konštatovať len jediný záver, a to, že predmetný návrh navrhovateľa bol podaný (objektívne) nedôvodne a že k jeho späťvzatiu došlo v dôsledku jeho procesného zavinenia. Preto mu podľa prvej vety § 146 ods. 2 O. s. p. vznikla povinnosť uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, ktorých súčasťou sú i trovy právneho zastúpenia.

Nemožno súhlasiť s argumentom navrhovateľa, ktorým spochybňoval nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve podanie vedľajšieho účastníka (zastúpeného advokátom), v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku, bolo vo svojej podstate dôvodom späťvzatia návrhu, a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Rovnako sa nemožno stotožniť s názorom odvolateľa, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nemala byť priznaná žiadna náhrada trov konania s poukazom na ust. § 150 ods. 1 O. s. p. pre existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa spočívajúcich v neúčelnosti vynaložených trov. Ako už totiž odvolací súd uviedol vyššie, pôsobenie vedľajšieho účastníka v konaní bolo účelné, navrhovateľ neuviedol žiadne iné dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by boli relevantným dôvodom na to, aby úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhrada trov konania nebola výnimočne priznaná (§ 150 ods. 1 O. s. p.) a okresný súd už v napadnutom výroku aplikáciou § 150 O. s. p. zohľadnil nižšiu náročnosť a opakovanosť úkonov vedľajšieho účastníka tak, že tomuto priznal náhradu trov konania v rozsahu jednej tretiny vynaložených trov.

Z uvedeného odôvodnenia vyplýva, že okresný súd rozhodol správne, keď zaviazal navrhovateľa k povinnosti zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov prvostupňového konania, ktoré predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia. Rovnako správna bola i úvaha okresného súdu o výške trov vedľajšieho účastníka na strane odporcu, keď okresný súd ustálil, že právny zástupca vedľajšieho účastníka účelne vykonal 2 úkony právnej služby (príprava a prevzatie právneho zastúpenia, podanie odporu), následne okresný súd správne ustálil výšku tarifnej odmeny ako aj režijného paušálu za jednotlivé úkony podľa § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 2, § 14 ods. 1 a § 16 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a správne neopomenul s poukazom na § 150 O. s. p. zohľadniť nižšiu náročnosť a opakovanosť úkonov v konaní vedľajším účastníkom vykonaných. Nemožno pritom súhlasiť s názorom odvolateľa, že nie je zjavné akým spôsobom sa právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane odporcu oboznámil so spisovým materiálom, a teda či uskutočnil úkon príprava a prevzatie právneho zastúpenia. Odvolací súd totiž preskúmaním súdneho spisu zistil, že vedľajší účastník na strane odporcu v podaní zo dňa 24. 1. 2012 požiadal okresný súd o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami, ktoré dokumenty boli právnenmu zástupcovi vedľajšieho účastníka konania doručené na základe úpravy kancelárie zo dňa 30. 3. 2012 (č. I. 32 spisu).

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že skutočnosť, že iné odvolacie súdy, na ktoré navrhovateľ v odvolaní poukazoval, rozhodovali vo veciach za účasti vedľajšieho účastníka, ktorým bolo združenie na ochranu

spotrebiteľa, inak, nie je pre toto rozhodnutie relevantná, pretože tunajší odvolací súd nie je takýmto rozhodnutím (t. j. rozhodnutím iného odvolacieho súdu) viazaný.

Odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z ust. § 219 ods. 1 O. s. p. uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania ako vecne správne potvrdil. Odvolaním nenapadnuté výroky uznesenia okresného súdu o zastavení konania, o vrátení časti zaplateného súdneho poplatku a o trovách konania navrhovateľa a odporcu zostali nedotknuté (§ 206 ods. 3 O. s. p.).

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca i vedľajší účastník na jeho strane boli v odvolacom konaní úspešní, a preto im podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Navrhovateľovi, ktorý si uplatnil náhradu trov konania vo výške 19,12 EUR, a ktorý nebol v odvolacom konaní úspešný, právo na náhradu trov odvolacieho konania nevzniklo.

Odporca si trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne konkrétne trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania odporcu nerozhodoval. Vedľajší účastník na strane odporcu si právo na náhradu trov odvolacieho konania uplatnil riadne a včas v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa. Na základe uvedeného odvolací súd zaviazal navrhovateľa, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný, k povinnosti uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania v celkovej sume 46,01 EUR. Uvedené trovy konania predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia a pozostávajú z tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, a to za podanie písomného vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa v sume 30,71 EUR (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 1, s použitím § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení zmien a doplnkov, z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby v sume 7,63 EUR (§ 16 ods. 3 uvedenej vyhlášky) a z DPH vo výške 7,67 EUR.

Podľa § 149 ods. 1 O. s. p. je navrhovateľ povinný zaplatiť uvedené trovy odvolacieho konania k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.